

Avdelningen för forskning, innovation och affärsutveckling

Pilot och demonstration 2025-2

Sök stöd för att demonstrera en innovativ lösning som kan bidra till framtidens energisystem. Här välkomnar vi projekt som har tydlig energirelevans och bidrar till en trygg energiförsörjning, stärkt svensk konkurrenskraft och en samhällsekonomiskt effektiv klimatomställning.

Innehåll

Innehåll	2
1 Om utlysningen	3
2 Viktiga datum	5
3 Vem kan söka?	6
4 Hur bedömer vi din ansökan?	6
5 Detta ska finnas med i ansökan	7
6 Så här ansöker du	8
7 Så mycket stöd kan en projektpart få	8
8 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?	9
9 Utlysningen är en del av programmet Pilot och demonstration	9
10 Om du har frågor	10
Bilaga 1. Regler för olika typer av stöd	11
Bilaga 2. Allmänna villkor för stöd	21

1 Om utlysningen

Det övergripande målet för programmet *Pilot och demonstration* är att bidra till uppfyllandet av de energi- och klimatpolitiska målen. Programmets insatser inriktas på områden som har tydlig energirelevans och bidrar till en trygg energiförsörjning, stärkt svensk konkurrenskraft och en samhällsekonomiskt effektiv klimatomställning.

Utlysningen är en återkommande satsning som inom alla samhällsområden och sektorer ger stöd till företag och aktörer som utvecklar lösningar som har potential att bidra till omställningen till fossilfria energisystem. Syftet med utlysningen är att minska olika typer av risker och osäkerheter och på så sätt förbättra förutsättningarna för att innovativa lösningar snabbare kan skalas upp och demonstreras för marknaden. I den här utlysningen ges stöd för demonstration och utveckling av produkter, tjänster, processer, och system. I projekten ska lösningar demonstreras och verifieras i större skala i en relevant miljö för att skapa nya affärsmöjligheter för svenska företag.

1.1 Projekttyp

Utlysningen riktar sig till större pilot- och demonstrationsprojekt där de totala stödberättigade kostnaderna ska vara minst 10 000 000 kronor. Lösningar ska på relativt kort sikt ha potential att etableras och skalas upp på marknaden.

Projekt ska vara inom något av följande kategorier, alternativt en kombination av dessa:

- **Produkt-, tjänst- eller prototypdemonstrationer** – projekt som syftar till att demonstrera innovativa produkter eller tjänster. Projekt kan innefatta demonstrationer av en del av eller hela funktionen för produkten eller tjänsten.
- **Produktionsdemonstration** – projekt som syftar till att demonstrera en innovativ tillverkningslina eller produktionsprocess som elektrifieras, eller på annat sätt minskar utsläpp och höjer effektivitet. Här ingår pilotproduktionsanläggningar som demonstrerar tillverkning av innovativa produkter i industriell skala, samt att vidareutveckla och effektivisera befintliga tillverkningsprocesser.

För ovanstående projekttyper är det viktigt att svenska företag har huvuddelen av projektets stödberättigade kostnader.

Systemdemonstration - projekt som konkret visar vägen mot nödvändiga förändringar för att möjliggöra en bred och genomgripande systemomställning. En systemdemonstration i verklig miljö utgår från ett tydligt systemperspektiv och kombinerar flera innovativa lösningar som tillsammans kan verifiera en möjlig framtida systemlösning i sin tänkta kontext och skapar insikter om hur olika delar av systemet samverkar. Det innebär att projektet inte enbart testar teknik, utan även integrerar organisatoriska, affärsmässiga, regulatoriska och

beteendemässiga aspekter. Systemdemonstrationer fokuserar på att identifiera och testa de förändringar som krävs för att skala upp lösningen, undanröja hinder och möjliggöra bred implementering i samhället eller i sektorspecifika system.

Kommersialiseringspotential behöver inte vara i fokus för systemdemonstrationer men ska ha potential att kunna ge betydande effekt i energisystemet.

Vad är inte ett stödbart projekt?

- Ett projekt som bedöms vara en rutinmässig förbättring av befintliga produkter, produktionslinjer, tillverkningsprocesser, tjänster och annan pågående verksamhet.
- En lösning som vid ansökningstillfället inte har slutfört aktiviteter med dokumenterade resultat som minst beskrivs och kännetecknas av steg TRL 5, se *Tabell 1* nedan.
- En lösning som vid ansökningstillfället har uppnått TRL 9, dvs redan etablerat på marknaden.

1.2 Lösningen ska ha uppnått en mognadsgrad lämplig för större pilot- och demonstrationsprojekt

Programmets inriktning är att stödja lösningar som vid ansökningstillfället ha slutfört aktiviteter och har uppnått en tillräckligt hög mognadsgrad (så kallad Technical Readiness Level, TRL) som minst beskrivs och kännetecknas av steg TRL 5, se *Tabell 1* nedan.

Viktigt att tänka på avseende mognadsgrad

För bedömningen av mognadsgrad är det viktigt att ni lämnar in underlag i ansökan som styrker den nuvarande mognadsgraden för er lösning. Exempel kan vara resultat från tidigare projekt eller tester samt tredjepartsverifiering

OBS - Om ni har ett pågående projekt där resultaten ska ligga som grund till det projektet som ansökan gäller ska resultaten från det pågående projektet kunna redovisas i ansökan. Projektet behöver inte vara avslutat men **resultat och slutsatser måste kunna redovisas och styrkas i samband med att ansökan lämnas in.**

Tabell 1 Exempel på kännetecken för mognadsgraderna

	Nivå	Beskrivning/kännetecken
Grundforskning	TRL 1	Grundläggande principer, med möjlig tillämpning, har identifierats
Industriell forskning	TRL2	Lösningen är formulerad. Koncept och tillämpning beskrivet.
	TRL3	Experimentella belägg för lösningen och dess funktion finns.

		De första testerna i labbmiljö är gjorda.
	TRL4	Lösningen bekräftad i labbmiljö med belägg för att lösningen kan tillämpas i avsett system. Småskalig prototyp framtagen.
Experimentell utveckling	TRL5	Lösningen validerad i relevant miljö. Test i verklighetsliknande förhållanden med belägg / som ger stöd för att lösningen fungerar.
	TRL6	Lösningen demonstrerad i mindre skala i relevant miljö, med avsedd funktion och prestanda.
	TRL7	Lösningen integrerad i prototyp av avsett system och demonstrerad i operationell miljö. Alla förväntade krav på funktion uppfylls.
	TRL8	Lösningen färdigutvecklad och fullt fungerande i avsett system. Operationell funktion har verifierats av slutanvändare. Ej kommersiellt introducerad.
Införande	TRL 9	Lösningen beprövad och fullt fungerande i avsett system, kommersiellt tillgänglig.

2 Viktiga datum

Pilot och demonstration 2025-2 öppnar för ansökningar den 16 juni 2025 på Energimyndighetens e-tjänst [Mina sidor](#). Utlysningen är öppen för ansökningar fram till och med måndag 25 augusti 2025 kl. 23.59. En sammanställning av viktiga datum visas i *Tabell 2*. Utlysningen är regelbundet återkommande och nästa utlysning planeras att öppna i december 2025.

Projektet kan starta innan beslut är fattade, dock tidigast 1 september 2025.

Observera att upparbetade kostnader innan beslut tas på egen risk. I händelse av ej beviljat stöd kan kostnader som är upparbetade inte ersättas. Tidig projektstart påverkar inte tiden för beredning av beslut. Sista dagen för projektstart är 15 maj 2026.

Vid stängning av utlysningen påbörjas granskningsprocessen. Ambitionen är att ansökningarna ska vara bedömda och beslutade senast februari 2026.

Tabell 2. Viktiga datum

Sista dag för ansökan	Projektstart	Projektet avslutas senast	Beslut planeras i
25 augusti 2025	1 september 2025 – 15 maj 2026	31 december 2029	November 2025 - Februari 2026

På Mina sidor heter utlysningen ” **Pilot och demonstration 2025-2**”.

3 Vem kan söka?

Energimyndigheten vänder sig i denna utlysning till företag med verksamhet i Sverige som avser att kommersialisera en lösning. Vi välkomnar alla storlekar av företag att söka.

För systemdemonstrationer välkomnas ansökningar från aktörer som avser att implementera och nyttiggöra resultatet.

4 Hur bedömer vi din ansökan?

Energimyndigheten bedömer projektförslagen enligt kriterier nedan.

Mognadsgrad (ja/nej)

- Lösningen ska påbörja aktiviteter som beskrivs och kännetecknas i intervallet TRL 6 och TRL 8. (se Tabell 1).

Potential för energi- och klimatomställning (viktas till 30 procent)

- I vilken grad har lösningen en tydlig energirelevans och kan bidra till omställningen till ett fossilfritt energisystem?
- I vilken grad kan lösningen bidra till en trygg och effektiv energiförsörjning?
- I vilken grad kan lösningen bidra till en effektiv energianvändning?
- I vilken grad kan lösningen bidra till minskade utsläpp av växthusgaser?

Marknadspotential och nyttiggörande (viktas till 20 procent)

För produkt-, tjänst-, prototyp- och produktionsdemonstrationer:

- I vilken grad uppnås en tydlig kundnytta jämfört med dagens bästa lösningar?
- I vilken grad bedöms den aktuella lösningen kunna nå en storskalig marknadsspridning och bidra till arbetstillfällen i Sverige och/eller exportintäkter till Sverige?
- I vilken grad beskrivs marknader med avseende på nuvarande konkurrens, starka trender, troliga förändringar och risk för kommande konkurrens, substitut och regelförändringar?

För systemdemonstrationer:

- I vilken grad kan lösningen skalas upp, tillämpas och spridas vidare, och kunna ge betydande effekt i energisystemen?

Innovationshöjd eller nyhetsvärde (viktas till 20 procent)

- I vilken grad innefattar lösningen en ny idé eller innovation?
- I vilken grad skiljer sig lösningen från befintliga alternativ på marknaden eller i samhället?
- I vilken grad har lösningen potential att påverka eller förändra etablerade strukturer, beteenden eller system?

Projektets genomförbarhet (viktas till 20 procent)

- I vilken grad är målen med projektet mätbara, realistiska och bidrar till att höja lösningens mognadsgrad?
- I vilken grad är budgeten rimlig i förhållande till de beskrivna insatserna?
- I vilken grad anses projektet ha relevant kompetens, relevant kravställare och tillräckliga finansiella resurser för att genomföra satsningen?

Jämställdhet (viktas till 10 procent)

- I vilken grad redogör sökanden på ett tydligt sätt om köns- och genusperspektivet är relevant att inkludera respektive inte inkludera i projektet?
- I vilken grad är köns- och genusperspektivet inarbetat i projektförslaget, när så är relevant för projektet/syftet?
- I vilken grad beaktar sökande jämställdheten vid projektgruppens sammansättning, arbetsfördelning och arbetsvillkor?

Energimyndigheten kan komma att beakta projektportföljens sammansättning vid bedömning av ansökningar.

5 Detta ska finnas med i ansökan

Var noga när du skriver din ansökan och bifoga relevant material. Läs mer om vad ansökan ska innehålla i **Manual för att ansöka om och hantera stöd till forskning och innovation via Mina sidor**

(<https://www.energimyndigheten.se/491cfb/globalassets/sharepoint-dokument/process-dokument/publicerade-dokument/manual-for-forskningsansokningar-via-mina-sidor.pdf>).

För att ansökan ska vara komplett ska ansökningsblanketten fyllas i och följande handlingar biläggas:

- En avsiktsförklaring från minst en namngiven kravställande kund, exempelvis ett LOI (Letter of Intent). En avsiktsförklaring behöver inte lämnas om den kravställande kunden är projektpart.
- Den obligatoriska bilagan *Ytterligare ansökningsfrågor – Pilot och demonstrationsprojekt* till din ansökan. Mallen till bilagan finns att ladda ner på utlysningssidan.
- Projektledarens och andra nyckelpersoners CV sammanfogat i en bilaga.
- Bifoga eventuella figurer och bilder som du hänvisar till i texten. Observera att projektbeskrivningen ska framgå av ansökningsformuläret och ska inte bifogas som bilaga. Bilagorna ska tydligt komplettera ansökningsformuläret och inte innehålla samma information som ansökningsformuläret.
- Om projektet inkluderar affärsutvecklingsaktiviteter eller patentkostnader och immateriella rättigheter ska detta specificeras i ett enskilt arbetspaket i ansökan.

[Mer om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter.](#)

6 Så här ansöker du

Följ dessa steg för att underlätta handläggningen av din ansökan:

- Använd e-tjänsten ”Finansiering av forskning och innovation” på **Mina sidor** för att skriva din ansökan (<https://minasidor.energimyndigheten.se>)
- Börja med att ansöka om **behörighet att få företräda koordinatoren**, det vill säga den organisation som ska samordna projektet, som ska ta emot stödet från Energimyndigheten och som ska vidarebefordra stöd till de eventuellt övriga stödmottagare som deltar i projektet. **Ansök om behörighet i god tid**, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten. Du får ett mejl när er ansökan om behörighet har godkänts.
- När du har fått behörighet till e-tjänsten har du tillgång till formuläret ”Ansökan om finansiering av forskning och innovation”, som du ska fylla i och skicka in.

Lämna in ansökan senast 2025-08-25 kl. 23.59. Vi lämnar support fram till kl. 16.00 samma dag.

7 Så mycket stöd kan en projektpart få

Hur stor andel av kostnaderna varje projektpart kan få stöd för beror bland annat på

- hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har
- om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- om projektparten är ett litet eller medelstort företag (SMF)
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

Alla kostnader i projektet ska vara faktiska och reviderbara vilket innebär att de ska särredovisas i bokföring.

I den här utlysningen ger vi följande typer av stöd:

- Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt.
- Stöd av mindre betydelse (de minimis).
- Stöd till nystartade företag.
- Innovationsstöd till små och medelstora företag.
- Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet, såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut.

Tabell 3 – Maximal stödandel av stödberättigade kostnader i utlysningen

	Forskning- och utveckling	Kommersialisering
Små företag	45 %	45 %
Medelstora företag	35 %	35 %
Stora företag	25 %	
Kommuner och andra offentliga organisationer	50 %	
Forskningsorganisation	100 %	

För utförligare information om stödnivåer, stödberättigande kostnader och typ av verksamhet se [Bilaga 1](#). Se också de [allmänna villkor](#) som gäller ansökningar som beviljas stöd.

8 Vad händer efter att du lämnat in ansökan?

Det är den version av ansökan som du skickat in före utlysningens stängningsdatum som ligger till grund för Energimyndighetens bedömning.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det.

Energimyndigheten kan komma att ta en kreditupplysning på sökande företag, projektparter, ägare och styrelse.

Kommunikation under handläggningen av din ansökan kommer främst att ske genom Mina sidor.

Energimyndigheten fattar beslut om bifall eller avslag för er ansökan och beaktar då bedömningar enligt kriterierna ovan. Du får kort därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och skäl till beslutet.

Du kan följa vad som händer i ditt ärende på Mina sidor.

Utbetalning av stödet sker enligt den utbetalningsplan som finns i beslutet. För mer information om utbetalning, se Allmänna villkor för stöd som följer med beslutet om stöd.

9 Utlysningen är en del av programmet Pilot och demonstration

Sverige har goda förutsättningar att bli ledande i omställningen till ett hållbart energisystem. För att lyckas med det är pilot- och demonstrationer av innovationer ofta avgörande för att de ska implementeras och nå ut på

marknaden. Programmet och utlysningen ska också öka förutsättningarna för att lösningar ska kunna göra insteg på marknaden, skalas upp och spridas. Det leder till nya affärsmöjligheter och exportmöjligheter som stärker industrin och samhället i omställningen till ett hållbart energisystem samt bidra till energi- och klimatmålen.

Programmet Pilot och demonstration verkar för att ta innovationer från forskning till marknad. Programmet bidrar till ett hållbart energisystem genom att öka förutsättningarna för att innovativa lösningar ska göra insteg på marknaden, skalas upp och spridas för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling, en effektiv energianvändning samt en trygg och uthållig energitillförsel. Projekten inom programmet ska, på ett tydligt sätt, bidra till utvecklingen mot ett ekonomiskt och ekologiskt hållbart energisystem med fokus på områden som har förutsättningar för tillväxt och export. Kommersialisering av nya lösningar, produkter och tjänster står i fokus för programmet vilket innebär att kravställare på ett tydligt sätt kopplas till projekten.

[Länk till webbsidan för programmet Pilo och demo](#)

10 Om du har frågor

Vi på Energimyndigheten svarar gärna på eventuella frågor om utlysningen. Vi får dock inte kommentera projektidéer eller lämna rekommendationer utan kan endast svara på frågor om själva utlysningen.

Tänk på att det brukar vara många som ringer sista dagen som utlysningen är öppen och att det därför kan vara svårare att få hjälp då. Energimyndigheten finns endast tillgänglig för frågor fram till klockan 16.00, därefter kan du inte räkna med att få hjälp och stöd.

Observera att ansökningar till denna utlysning sker i [Mina Sidor](#). Anvisningar för hur du går tillväga finns i [Manual för forsknings-ansökningar via Mina sidor](#).

Vid frågor om utlysningens innehåll, kontakta någon av följande handläggare:

E-post: pod@energimyndigheten.se

Mats Larsson, 016 – 544 23 14
Sara Brolin, 016 – 544 22 17
Robert Fischer, 016 – 542 06 31

För teknisk support och frågor om behörighet, kontakta
registrator@energimyndigheten.se
Telefon: 016–544 20 00

Bilaga 1. Regler för olika typer av stöd

1 De typer av stöd som ges i den här utlysningen

1.1 Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet

Projektarter som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av projektartens stödberättigande kostnader i projektet. Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet beviljas enligt 15 § 3 p. förordning (2014:520) med instruktion för Statens energimyndighet.

Följande regler gäller för indirekta kostnader när stödmottagaren bedriver icke-ekonomisk verksamhet:

- 1 Universitet och högskola får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar. Universitet och högskola behöver i sin bokföring bara särredovisa stödberättigande kostnader motsvarande bidragsbeloppet.
- 2 Följande organisationer får, när de deltar i projektet i sin icke-ekonomiska verksamhet, ta upp faktiska indirekta kostnader till ett belopp motsvarande högst 45 procent av sina stödberättigande lönekostnader:
 - forskningsorganisationer som är
 - aktiebolag eller handelsbolag där staten direkt eller indirekt utövar ett rättsligt bestämmande inflytande, eller
 - stiftelser i vilka regeringen utser en eller flera styrelseledamöter
 - statliga myndigheter (andra än universitet och högskolor) som enligt sin instruktion ska bedriva egen forskning,

Villkoret om högst 45 procent gäller förutsatt att organisationen genom regeringsbeslut får medel för att bedriva oberoende forskning. Om organisationen även bedriver ekonomisk verksamhet som exempelvis uppdragsforskning ska verksamheterna redovisas separat. Om organisationen deltar i projektet med sin ekonomiska verksamhet gäller villkoren i avsnittet *Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt* nedan.

1.2 Stöd till företag för forsknings- och utvecklingsprojekt

Hur stort stöd ert företag kan få styrs av EU:s statsstödsregler. Ni kan få stöd i enlighet med förordningen (EU) nr 651/2014¹ samt förordningen (EU) nr

¹ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187 26.6.2014, s. 1), senast ändrad genom kommissionens förordning (EU) 2023/1315 av den 23 juni 2023 (EUT L 167, 30.6.2023, s. 1).

1407/2013². Stödets storlek beror bland annat på vilka projektaktiviteter ert företag avser att genomföra och i vissa fall även på företagets storlek. I vissa fall gäller en högsta tillåten stödnivå, uttryckt som en procentsats (%) av de stödberättigande kostnaderna, medan i andra fall gäller en högsta tillåten beloppsgräns.

Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas till företag enligt 12 § förordningen (2008:761) om stöd till forskning, utveckling och innovation inom energiområdet. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad.

Stödberättigande kostnader

Följande kostnader är stödberättigande om projektaktiviteterna som du söker stöd för utgör forskning eller utveckling enligt artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.

² Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 24.12.2013, s. 1), senast ändrad genom kommissionens förordning (EU) 2020/972 av den 2 juli 2020 (EUT L 215, 7.7.2020, s. 3).

- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) får ta upp faktiska **indirekta kostnader**, dock högst med ett belopp som motsvarar 30 procent av sina stödberättigande lönekostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

Projektaktiviteterna delas in i forskningskategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. I Tabell 1 nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 3 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Tabell 2. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt

Genomförbarhetsstudie	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
Grundforskning	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomenen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.
Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta innebär skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan innebära byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
Experimentell utveckling	att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också innebära t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster. Experimentell utveckling kan innebära utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering. Experimentell utveckling innebär inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*³. Vid bedömning av ett företags storlek måste man ta hänsyn till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag.

För att kunna räknas som ett **litet företag** krävs det dels att företaget har färre än 50 anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett **medelstort** företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda, dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro. Företag som överskrider gränserna för ett medelstort företag räknas som ett **stort** företag, se tabell 2. Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Tabell 3. Definition av företagets storlek

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I

³ Handledningen finns tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b01aa75ed71a1/language-sv>

till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt på sidorna 15–23 i kommissionens *Användarhandledning om definitionen av SMF-företag*.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt.

Tabell 4. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomisk verksamhet*
Genomförbarhetsstudie	70 %	60 %	50 %	100 %
Grundforskning	100 %	100 %	100 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

1.3 Stöd av mindre betydelse

Energimyndigheten kan lämna så kallat stöd av mindre betydelse (så kallat de minimis-stöd) enligt 6 b § i förordningen (2008:761) om stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet. För att stöd av mindre betydelse ska kunna lämnas, behöver det sökande företaget uppfylla villkoren i kommissionens förordning (EU) 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Stöd av mindre betydelse kan lämnas upp till ett takbelopp motsvarande 300 000 euro under en period av tre beskattningsår, dvs. innevarande och två föregående beskattningsår.

Takbeloppen avser bruttobelopp, dvs. belopp före avdrag för skatt eller andra avgifter. Observera också att om ditt företag ingår i en koncern, gäller takbeloppet för stöd av mindre betydelse som lämnats i Sverige till hela koncernen.

Stöd av mindre betydelse får inte lämnas till företag som är verksamma inom primärproduktion av fiskeri- och vattenbruksprodukter⁴ eller inom primärproduktion av jordbruksprodukter⁵. Stöd av mindre betydelse får inte heller lämnas till exportrelaterad verksamhet. Det innebär att stödet inte får vara direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett

⁴ Med "fiskeri och vattenbruksprodukter" avses produkter som definieras i artikel 5 a och b i förordning (EU) nr 1379/2013. Med "primärproduktion av fiskeri- och vattenbruksprodukter" avses all verksamhet i samband med fiskeri, uppfödning eller odling av vattenorganismer, samt uppgifter som måste utföras vid vattenbruksanläggningen eller ombord för att förbereda djur eller växter för försäljning i första ledet, inbegripet rensning, fileande eller infrysning, och försäljning i första ledet till återförsäljare eller förädlare

⁵ Med "jordbruksprodukter" avses produkter som förtecknas i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, med undantag av fiskeri- och vattenbruksprodukter som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013. Med "primärproduktion av jordbruksprodukter" avses produktionen av produkter från jorden och från uppfödning, som förtecknas i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, utan att några andra vidare processer utförs som förändrar dessa produkters natur.

distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet.

Vid beräkning av hur mycket stöd av mindre betydelse ditt företag kan få, ska allt stöd av mindre betydelse som företaget har erhållit från olika offentliga stödgivare (stat, region eller kommun) under de tre senaste beskattningsåren räknas ihop. Företag som ansöker om stöd av mindre betydelse ska därför i samband med sin ansökan om stöd lämna in ett intyg till Energimyndigheten där företaget anger allt annat stöd av mindre betydelse som det har erhållit de tre senaste beskattningsåren.

1.4 Stöd till nystartade företag

Energimyndigheten kan lämna startstöd till nystartade företag enligt 10 § i förordningen (2008:761). För att startstöd ska kunna lämnas, behöver ditt företag uppfylla villkoren i artikel 22 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Startstöd kan lämnas till **icke-börsnoterade små företag** som inte är äldre än fem år. Femårsperioden räknas från företagets registrering. För företag som inte omfattas av registrering kan perioden anses börja löpa från den tidpunkt då företaget inlett sin ekonomiska verksamhet eller är skyldig att betala skatt för sin ekonomiska verksamhet, beroende på vilket som infaller först.

Att företaget inte får vara börsnoterat innebär att företaget inte får vara officiellt noterat på en fondbörs. Företaget får dock vara noterat på en alternativ handelsplattform.⁶ Med alternativ handelsplattform avses en multilateral handelsplattform (MTF-plattform) i den mening som avses i artikel 4.1.22 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU⁷ där minst 50 procent av de finansiella instrument som tas upp till handel ges ut av små och medelstora företag.⁸

För att startstöd ska kunna lämnas, måste företaget dessutom uppfylla alla följande villkor:

- företaget har inte tagit över ett annat företags verksamhet, såvida omsättningen för den övertagna verksamheten utgör mindre än 10 procent av det stödberättigande företags omsättning under beskattningsåret före övertagandet,
- företag har ännu inte ha delat ut vinst, och
- företaget har inte förvärvat något annat företag eller har inte bildats genom en fusion, såvida inte det förvärvade företags omsättning utgör mindre än 10 procent av det stödberättigade företags omsättning under det beskattningsår

⁶ Artikel 2.76 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

⁷ Med "multilateral handelsplattform (MTF-plattform)" avses enligt artikel 4.1.22 i direktiv 2014/65/EU ett multilateralt system som drivs av ett värdepappersföretag eller en marknadsoperatör och som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument – inom systemet och i enlighet med icke-skönmässiga regler – så att detta leder till ett kontrakt i enlighet med avdelning II i direktivet.

⁸ Artikel 2.81 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

som föregick förvärvet eller omsättningen för det företag som bildats genom en fusion är mindre än 10 procent högre än den sammanlagda omsättning som de fusionerande företagen hade under det beskattningsår som föregick fusionen.

Företag som har bildats genom en koncentration mellan företag som är stödberättigade enligt artikel 22 i förordningen (EU) nr 651/2014 ska dock också betraktas som stödberättigade företag i upp till fem år från dagen för registreringen av det äldsta av de företag som slås samman.

Startstöd kan lämnas i form av bidrag på högst 500 000 euro. Energimyndigheten behöver vid beviljandet av startstöd beakta tidigare startstöd som det sökande företaget eventuellt har mottagit från olika offentliga stödgivare (statliga, regionala eller kommunala). Ni som ansöker om startstöd till nystartade företag behöver därför lämna in till Energimyndigheten en redogörelse av tidigare startstöd som ni eventuellt har mottagit i enlighet med artikel 22 i förordningen (EU) nr 651/2014 (antingen från Energimyndigheten eller från en annan offentlig stödgivare).

Om företaget ingår i en koncern måste hela koncernen uppfylla villkoren.

Stöd till nystartade företag får dock inte lämnas till företag som är verksamma inom primär jordbruksproduktion.⁹

1.5 Innovationsstöd till små och medelstora företag

Innovationsstöd till små och medelstora företag lämnas enligt 15 § förordningen (2008:761) om stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet och i enlighet med artikel 28 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Följande kostnader är stödberättigande:

- a) Kostnader för att anskaffa, validera och försvara patent och andra immateriella tillgångar.
- b) Kostnader för utstationering av högkvalificerad personal från en organisation för forskning och kunskapsspridning eller ett stort företag, som arbetar med forskning, utveckling och innovation i en nyinrättad funktion inom det stödmottagande företaget och som inte ersätter annan personal.
- c) Kostnader för innovationsrådgivningstjänster och innovationsstödjande tjänster, inbegripet tjänster som tillhandahålls av forskningsinstitut och

⁹ Artikel 1.3 b) kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Med primär jordbruksproduktion avses enligt art. 2.9 i samma förordning produktion av produkter från jorden och från uppfödning, som förtecknas i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, utan att några andra vidare processer utförs som förändrar dessa produkters natur.

organisationer för kunskapsspridning, forskningsinfrastrukturer, testnings- och experimentinfrastruktur eller innovationskluster.

Med **immateriella tillgångar** avses tillgångar som saknar fysisk eller finansiell gestaltning, t.ex. patent, licenser, know-how eller andra immateriella rättigheter.¹⁰

Med **innovationsrådgivningstjänster** avses rådgivning, stöd eller utbildning på områdena kunskapsöverföring, förvärv, skydd eller utnyttjande av immateriella tillgångar eller användning av standarder och föreskrifter i vilka de ingår, samt rådgivning, stöd eller utbildning som gäller införande eller användning av innovativ teknik och innovativa lösningar (inbegripet digital teknik och digitala lösningar).¹¹

Med **innovationsstödjande tjänster** avses tillhandahållande av kontorslokaler, databaser, molntjänster och datalagringstjänster, bibliotek, marknadsundersökningar, laboratorier, kvalitetsmärkning, testning, experiment och certifiering eller andra närliggande tjänster, inbegripet sådana tjänster som tillhandahålls av forskningsinstitut och organisationer för kunskapsspridning, forskningsinfrastruktur och testnings- och experimentinfrastruktur eller innovationskluster, i syfte att utveckla mer effektiva eller tekniskt avancerade produkter, processer eller tjänster, inbegripet genomförande av innovativ teknik och innovativa lösningar (inbegripet digital teknik och digitala lösningar).¹²

Innovationsstöd till små och medelstora företag får lämnas med maximalt 50 procent av de stödberättigande kostnaderna. När det gäller kostnader för **innovationsrådgivningstjänster** och **innovationsstödjande tjänster**, får stödnivån dock höjas upp till 100 procent av de stödberättigande kostnaderna, under förutsättning att det totala stödbeloppet för innovationsrådgivningstjänster och innovationsstödjande tjänster inte överstiger 220 000 euro per företag under en treårsperiod. Ni som ansöker om stöd för kostnader i form av innovationsrådgivningstjänster eller innovationsstödjande tjänster eller båda, behöver därför lämna in till Energimyndigheten en redogörelse av tidigare innovationsstöd som ni eventuellt har mottagit för innovationsrådgivningstjänster och innovationsstödjande tjänster i enlighet med artikel 28 i förordningen (EU) nr 651/2014 (antingen från Energimyndigheten eller från en annan offentlig stödgivare).

2 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten

Energimyndighetens stöd till företag täcker ofta inte företagets hela kostnad för de projektaktiviteter som företaget söker stöd för. När så är fallet, måste företaget

¹⁰ Artikel 2.30 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

¹¹ Artikel 2.94 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

¹² Artikel 2.95 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

antingen själv stå för den resterande kostnaden, eller hitta annan privat finansiering i form av kontanta medel.

Observera att någon annan aktör än ditt företag själv inte kan finansiera ditt företags kostnader genom så kallade egeninsatser (även kallat in kind-insatser). Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos ditt företag, utan hos den andra aktören. Kostnaden för den andra aktörens egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för ditt företag.

Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på annan finansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även kräva annan finansiering av aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten).

2.1 Finansiering genom andra offentliga medel

Med offentliga medel menas statliga, regionala eller kommunala medel. Det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader får inte överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler, om ett företag får finansiering med offentliga medel både från Energimyndigheten och annan offentlig aktör.¹³ Du måste därför meddela till Energimyndigheten om ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd från en annan offentlig finansiär för samma kostnader som du ansöker stöd för från Energimyndigheten.

Detsamma gäller för det fall att ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. Horisont Europa och Innovationsfonden).¹⁴

Markera stödet som offentlig finansiering i ansökningsformuläret om en stödmottagare har tagit emot annat statligt stöd, såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd, eller om ni har tagit emot centralt förvaltat unionsfinansiering för samma kostnader som ni söker stöd för från Energimyndigheten.

3 Stöd till internationella aktörer

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.

¹³ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

¹⁴ 8 Se artikel 8.2 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014

3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

Bilaga 2. Allmänna villkor för stöd

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. För aktuella allmänna villkor se [allmanna-villkor-for-stod_forskning-innovation-affarsutveckling.pdf](#)